

ligeoverfor os, at den Part, der har tabt, har et naturligt Krav paa at faae Lov til at gjøre denne Prøve om igjen under fuldstændig loyale, lovlige, legitime Vilkaar; det kunne vi vanffelig negte. Det er for mig Hovedsagen, det forholder sig slet ikke saaledes, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) igaar gjentagne Gange fremhævede, at det, som det kom an paa, er, at der her kun forelaa Formfeil. Jeg veed ikke, hvad det ærede Medlem mener med Realitetsfeil i Modsatning til Formfeil. Alt, hvad der her er Tale om, er kun Formfeil, det, vi her have med at gjøre, er ikke Realiteten af Valgene, men altid Formen og Fremgangsmaaden; det, vi skulle bedømme, er slet ikke det, om de paagjældende Valgere i Aarhus have stemt for den Politik, som vi billige eller misbillige. I den Henseende vil man altid være enig om fra Høires Side, at de, der have stemt for Venstre, have baaret sig galt ad, og det er ligesaa sikkert, at man fra Venstres Side vil sige, at de, der have stemt for Høire, have baaret sig endnu meget værre ad. Det er altsaa ikke Realiteten af Stemmegivningen, vi her have at gjøre med, vi have kun at prøve Fremgangsmaaden og undersøge om det Resultat, der nu foreligger, er bragt tilveie paa en lovlig Maade, paa en Maade, som stemmer med god Orden og med Valglovens Forskrifter. Det er det One. Men dernæst er det endnu mere urigtigt, naar det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds vilde søge at gjøre den Mening gjældende, at, naar der forelaa slige Formfeil, havde det, som dette Thing hidtil havde lagt Bøgen paa, været det, om det kunde oplyses, om disse Feil havde haft Indflydelse paa det foreliggende Valgresultat. Det er ikke Thingets Princip og kan ikke være det, fordi det vilde være fuldstændig meningsløst. Det er nemlig ikke muligt for nogen Mand her i Thinget at staa op og sige ligeoverfor den store Række af Feil, der hyppig foregaaer ved vore Valg, hvilken Indflydelse de have haft paa Resultatet, eller om de overhovedet kunne have haft nogen saadan Indflydelse. Hvorledes vil noget æret Medlem kunne sige os, om f. Ex. den Omstændighed, at en Interpellant er bleven negtet Ordet, at en Kandidat ikke har faaet Lov til at udtale sig, at de Paagjældende ikke ere komne til at tale efter Bøgestavfølgen, at Valgbestyrelsen har underkredet Listerne, førend Valghandlingen var sluttet, eller at andre Bestemmelser, der for god Ordens Skyld ere trufne i Valgloven, ikke ere blevene fulgte — hvorledes, gjentager jeg, vil det være muligt for Nogen at sige os, om slige Forseelser have haft nogen Indflydelse paa Valgresultatet; det er umuligt, utænkeligt og lader sig derfor ikke gjøre. Følgen af saadanne Principer som dem, der ere blevene opstillede af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) og fulgte af afskillige andre Talere, vilde være, at Valglovens

Forskrifter helt igjennem bleve ganske ørkesløse; det vilde derefter ikke have nogen som helst Betydning, om disse Forskrifter vare overtraadte, eftersom det dog ikke vilde være muligt at anstille nogen som helst Slags Sandfynlighedsberegning over, hvorvidt Overtrædelserne havde haft nogen Indflydelse paa Stemmegivningen eller ikke. Der til kommer, at det faktisk er saa godt som umuligt at faae slige Oplysninger frem, og dette er en Bemærkning til det ærede Medlem for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad), fordi han saa stærkt og gjentagne Gange har fremdraget, at der en Avis var slet Opfordring til de Klagere, der havde lidt Uret ved Valget, om at melde sig. Vi vide nu Alle, hvorledes det praktisk gaar til; de Folk, der klage og komme med Indsigelser og Besværinger, ere de hidtige blandt Valgerne, det er den livlige Del af Befolkningen, er Deberne; men de lide aldrig Uret; thi Valgbestyrelsen eller dens Formand kan gjøre Valget nok saa forkert, disse Folk skulle nok komme til. Nei, de Folk, der lide, ere de Frygtomme, de Folk, hvis Politik begynder med og ender med Valgdagen, de Lige-gyldige, som, naar de først ere slupne over Valget, ikke tænke mere derover. Selv om de læse Opfordringen i Avisen, sætte de sig ikke i Bevægelse for at afgive Klage, de underkaste sig ikke de Besværligheder, der kunne være forbundne dermed. Altsaa, den Omstændighed, at der ikke kommer Klage fra dem, som der kunde være Grund til at antage ere blevene paavirkede af den mangelfulde Valgledelse, er ikke et Bevis for, at der ingen Feil er begaaet. Nei, det, som er Hovedsagen — og deri er jeg enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein) — er ikke et formalistisk Princip, men en Undersøgelse af, om Valgresultatet er sikkert eller ikke; er det tvivlsomt, maa alle disse Feil faae en ganske anden Betydning, end de ellers vilde have, og det er da stemmende med Thingets Praxis at forkaste det stebundne Valg. Det kan altsaa ikke nytte, at man kommer og siger, at med en saadan Praxis vil det være meget vanskeligt at faae tvivlsomme Valg afgjorte; ja, det indrømmer jeg, nogle Valg er det lettere at komme over end andre. Det heror paa de faktiskste Omstændigheder, det ere vi ikke Herrer over, det ligger i de tilstedeværende Forhold, og det kan ikke paavirke os her. Altsaa, da nu Sagen er den, at der i Aarhus ved sidste Valg har viist sig et meget tvivlsomt Flertal, et Flertal, der meget let kan være fremkommet paa aldeles tilfældig Maade, og da der er begaaet klare, utvivlsomme Feil, foruden at der har fundet en mangelfuld Valgledelse Sted, saa er det for mig tilstræffelig Grund til at forkaste Valget, og at der er foregaaet saadanne Feil, er jo ikke bestridt af Nogen.

Spørgsmaalet om Kvarteret skal jeg ikke komme videre ind paa, og det er mig forsaavidt kjært, at de Herrer, efter at have drøftet det vidt og bredt,